

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-859
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.71/14/2021.

A tanács tagjai: Dr. Horváth Éva közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Gulyás Richárd közbeszerzési biztos, Dr. Peleskey Viktória közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Közbeszerzési Hatóság Elnöke
(Budapest, Riadó u. 5.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Szeiffert Gabriella felelős akkreditált közbeszerzés szaktanácsadó
(Budapest, Riadó u. 5.)

Az ajánlatkérő: Budapesti Közlekedési Zrt.
(Budapest, Akácfa u. 15.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Magyar Diána egyéni ügyvéd
(Budapest, Sas u. 1. II. em. 1.)

A beszerzés tárgya, értéke: Műhelygépek, szerszámok beszerzése, 71.700.000.-Ft.

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közszolgáltatók közbeszerzéseire vonatkozó sajátos közbeszerzési szabályokról szóló 307/2015. (X.27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 307/2015. (X.27.) Korm. rendelet) 1. § (2) bekezdése szerint alkalmazandó, a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 70. § (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 70. § (1) bekezdésének első mondatát.

A Döntőbizottság az ajánlatkérőt 1.400.000.-Ft, azaz egymillió-négyszázezer forint bírság megfizetésére kötelezi.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

INDOKOLÁS

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Egyrészről az Innovációs és Technológiai Minisztérium, mint támogató, másrészről az ajánlatkérő, mint kedvezményezett között 2018. december 28-án támogatási szerződés jött létre, a kötelezettségvállalás azonosítója: ZP980001.

A támogatási szerződés előzmények között rögzíti, hogy az 1179/2017. (IV. 7.) Korm. határozat és ezzel együtt a Kötöttpályás Járműgyártási Cselekvési Terv elfogadásával a Kormány egyetértett a nemzeti kötöttpályás járműgyártás hagyományaira, jelenlegi fejlesztéseire és eredményeire tekintettel az ágazat kiemelt fejlesztésének szükségességével a Magyarország újra-iparosítását célzó Irinyi Terv keretében. A Kormány a Millennium földalatti és a Fogaskerekű járműpark megújításának érdekében biztosít forrást a feladat elvégzésére.

A támogatási szerződés 2. pontja szerint a támogató 2.100.000.000.-Ft vissza nem térítendő támogatást nyújt a kedvezményezett részére a jelen szerződés 1. mellékletét képező feladattervben részletezett, az Irinyi Tervben kiemelt ágazatként meghatározott járműiparon belül a Millenniumi földalatti és Fogaskerekű vasút új prototípusainak tervezéséhez.

A 2.4. pont szerint a támogatás intenzitása: 100%.

A 2.6. pont szerint a feladatok megvalósításának kezdési időpontja: 2018. december 17.

A 2.7. pont szerint a feladatok szakmai megvalósításának végső határideje: 2019. szeptember 30.

Az ajánlatkérő 2019. július 16-án kezdeményezte a támogatónál a támogatási szerződés teljesítési véghatáridejének a meghosszabbítását egy évvel, azaz 2019.09.30. helyett 2020.09.30-ra.

A támogatási szerződés 1. számú módosítására többszöri egyeztetés után 2020. február 24-én került sor, amelyben a felek a feladatok megvalósításának végső határidejét 2021. szeptember 30-ában határozták meg.

2. Az ajánlatkérő a Kbt. Második Része szerinti nyílt eljárást indított a bevezető részben meghatározott árubeszerzés tárgyában. A közbeszerzési eljárást megindító felhívás feladására 2019. június 20. napján került sor, amely az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2019/S 119-292556 számon 2019. június 24. napján jelent meg. Az eljárás jogalapjaként a 2014/25/EU irányelvet jelölte meg.

A közbeszerzési eljárás hivatkozási száma az EKR rendszerben: EKR000720292019.

3. A felhívás fontosabb rendelkezései:

II.1.2) Fő CPV-kód 42600000 Szerszámgépek

II.1.3) A szerződés típusa: Árubeszerzés.

II.1.4) Rövid meghatározás:

Adásvételi szerződés keretében műhelygépek, szerszámok beszerzése, a következők szerint biztosítva a részajánlattétel lehetőségét:

1. rész: Professzionális zárt rendszerű alkatrészmosó
2. rész: Ultrahangos alkatrészmosó
3. rész: Lézeres profilszkenner
4. rész: Professzionális univerzális szerszámkészlet kocsival
5. rész: MILLFAV Indukciós csapágymelegítő
6. rész: Fogaskerekű Indukciós csapágymelegítő
7. rész: Mobil csapsúlymérő rendszer

A II.1.6) pontban az ajánlatkérő megadta az 1-7. részekre vonatkozó információkat, melyben ismertette a közbeszerzés tárgyát, az értékelési szempontokat, a teljesítés helyét, a változatok nem elfogadhatóságát. A felhívás szerint a szerződés időtartama: 1. rész: 5 hónap, a 2. részben: 1 hónap, a 3. részben: 4 hónap, a 4. részben: 4 hónap, az 5. részben: 4 hónap, a 6. részben: 4 hónap, a 7. részben: 12 hónap.

II.2.13) Európai uniós alapokra vonatkozó információk.

A beszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos: nem.

A III. pontban az ajánlatkérő rögzítette a kizáró okokat, az alkalmassági feltételeket, a szerződést biztosító mellékkötelezettségeket, a fő finanszírozási és fizetési feltételeket.

A IV.2.2) pont szerint az ajánlatok benyújtásának határideje 2019. július 22. 10:00 óra.

IV.2.6) Az ajánlati kötöttség minimális időtartama. Az időtartam hónapban: 1 (az ajánlattételi határidő lejártától számítva).

VI.3) További információk:

16. Ajánlatkérő jelzi, hogy a megkötésre kerülő szerződés mindkét fél részéről, 90 napos felmondási idővel, indokolás nélkül megszüntethető a szerződéstervezetben foglaltak szerint.

19. Valamennyi órában megadott határidő helyi idő szerint értendő. Jelen felhívás IV.2.6 pontjában feltüntetett 1 hónap alatt 30 naptári nap értendő.

4. A közbeszerzési dokumentumokban az ajánlatkérő útmutatót, nyilatkozatmintákat, árazatlan költségvetéseket, szerződéstervezetet, műszaki leírást bocsátott az ajánlattevők rendelkezésére.

5. Az Útmutató szerint:

„A Általános tudnivalók

1.6. Ajánlatkérő a Kbt. 79. §-a alapján az Ajánlattevőket az eljárás eredményéről vagy eredménytelenségéről úgy tájékoztatja, hogy az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezést egyidejűleg minden Ajánlattevő részére az EKR-en keresztül megküldi. Ajánlatkérő felhívja a figyelmet a Kbt. 75. § (2) bekezdés g) pontjára, mely szerint eredménytelen az eljárás, ha az EKR működési hibája olyan jogsértést eredményez, amely a Kbt.-ben meghatározott alapelvek érvényesülését biztosító módon nem orvosolható.

1.7. Ajánlatkérő a Kbt. 131. § (4) bekezdése alapján csak az eljárás nyertesével, vagy - az eljárás nyertesének visszalépése esetén - az ajánlatok értékelése során a következő legkedvezőbb ajánlatot tevőnek minősített ajánlattevővel - ha őt az ajánlatok elbírálásáról szóló összekezésben megjelölte - köti meg a szerződést. Ajánlatkérő felhívja a figyelmet a

Kbt. 131. § (9) bekezdésében foglaltakra, mely szerint a nyertes ajánlattevő akkor mentesül a szerződéskötési kötelezettsége alól (szabadul ajánlati kötöttségétől), ha az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezés megküldését követően beállott, ellenőrzési körén kívül eső és általa előre nem látható körülmény miatt a szerződés megkötésére vagy teljesítésére nem lenne képes, vagy ilyen körülmény miatt a szerződéstől való elállásnak vagy felmondásnak lenne helye. Amennyiben a nyertes ajánlattevő a jelen pontban meghatározottak fenn állását nem tudja bizonyítani, az Ajánlatkérő a szerződés megkötésétől történő visszalépést jogellenes károkozásnak tekinti és a Ptk-ban meghatározottak szerint a nyertes ajánlattevő köteles az Ajánlatkérő - a szerződés megkötésétől történő visszalépésből eredő - teljes kárát megtéríteni.”

6. Az adásvételi szerződéstervezet szerint:

„5. SZÁLLÍTÁSI HATÁRIDŐ

5.1. Eladó a jelen Szerződés mindkét Fél általi aláírását követően - jelen Szerződés 3.1. és 3.2. pontjában írtakra figyelemmel is - kiadott Megrendelés Eladó általi kézhezvétele dátumától számított naptári napon belül köteles az Árukat a Vevő 7.1. pontban meghatározott áruátvételi helyére leszállítani.

5.2. Az előszállítás- és részszállítás csak a Vevő előzetes írásbeli engedélyével lehetséges.

6. SZÁLLÍTÁS

6.1. A Szállítás az Eladó költségére és felelősségére történik, e jogcímen külön számlát a Vevő nem fogad el. A Szállítást megelőzően az Eladó köteles megadni a fuvarozást végző jármű forgalmi rendszámát, valamint a járművezető nevét, hogy Vevő a jelen Szerződés 7.1. pontban meghatározott áruátvételi helyére történő beléptetésről gondoskodni tudjon.

8. A SZERZŐDÉS IDŐTARTAMA, MEGSZÚNÉSE/MEGSZÜNTETÉSE

8.1. A jelen Szerződés a mindkét Fél általi aláírással jön létre és ezzel egyidejűleg lép hatályba és a Szerződés szabályszerű teljesítésével szűnik meg.

8.2. A Felek megállapodnak abban, hogy a jelen Szerződést — a másik Fél súlyos szerződésszegése esetén — írásban, indokolással ellátva azonnali hatállyal felmondhatják. A Felek megállapodnak abban, hogy súlyos szerződésszegésnek tekintik, ha bármelyik Fél a jelen Szerződésből vagy valamelyik Megrendelésből fakadó lényeges kötelezettségét súlyosan és/vagy ismételten megszegi, kötelezettségei teljesítésével ismételten késedelembe esik vagy egyébként olyan magatartást tanúsít, amely a további együttműködést kizárja.

8.3. A Vevő, anélkül, hogy elveszítené jogát a szerződésszegés esetében őt megillető egyéb igényekre, az Eladónak megküldött írásbeli nyilatkozattal egyoldalúan, azonnali hatállyal felmondhatja a jelen Szerződést az Eladó kártérítése nélkül különösen:

- hibás teljesítés esetén, amennyiben az Eladó a Vevő felszólítására a jelen Szerződés 10. pontjában megjelölt határidőn, illetve a hibát nem javítja ki,
- ha az Eladó a késedelmes teljesítésének esetére kikötött maximális kötbérösszeget elérte,
- ha az Eladó – a Vevő erre vonatkozó előzetes, a következményekre történő írásbeli figyelmeztetése ellenére – nem teljesíti bármely más, szerződéses kötelezettségét,
- ha az Eladóval szemben csődeljárást indítanak, vagy felszámolási, végrehajtási, illetve végelszámolási eljárás alatt áll, kivéve, ha jogszabály tiltja,
- ha Eladó a jelen Szerződést megelőző közbeszerzési eljárásban az értékelés alá eső szempontokra adott vállalását nem teljesíti.

8.4. A Vevő köteles a Szerződést a 8.6. pont szerinti lemondási idővel felmondani, vagy

attól elállni, ha a szerződés megkötését követően jut tudomására, hogy a szerződő fél tekintetében a közbeszerzési eljárás során kizáró ok állt fenn, és ezért ki kellett volna zárni a közbeszerzési eljárásból. Vevő jogosult és egyben köteles a Szerződést felmondani ha

- az Eladóban, mint nyertes ajánlattevőben közvetetten vagy közvetlenül 25%-ot meghaladó tulajdoni részesedést szerez valamely olyan jogi személy vagy személyes joga szerint jogképes szervezet, amely tekintetében fennáll a Kbt. 62. § (1) bekezdés, k) pont, kb) alpontjában meghatározott feltétel,
- az Eladó, mint nyertes ajánlattevő közvetetten vagy közvetlenül 25%-ot meghaladó tulajdoni részesedést szerez valamely olyan jogi személy vagy személyes joga szerint jogképes szervezetben, amely tekintetében fennáll a Kbt. 62. § (1) bekezdés, k) pont, kb) alpontjában meghatározott feltétel.

Amennyiben Vevő a fenti okokból felmondja a Szerződést, az Eladó a Szerződés megszűnése előtt már teljesített Szállítás pénzbeli ellenértékére jogosult.

8.5. Fentiekén túl a Szerződés megszűnésére irányadó a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:249. §-ában foglalt általános elállási jog is. Vevő az elállásra ebben az esetben a teljesítés megkezdése előtt jogosult.

8.6. Jelen Szerződést a Felek jogosultak –90 napos felmondási idő betartásával – rendes felmondás útján megszüntetni. Felek rögzítik, hogy a jelen Szerződés rendes felmondása esetén Eladó a köteles a felmondási idő alatt kiadott Megrendelések teljesítésére is. Eladó tudomásul veszi, hogy Vevő kizárja a felelősségét a rendes felmondása folytán felmerülő valamennyi kár vagy vagyoni hátrány tekintetében.

8.7. Felek megállapodnak abban, hogy a jelen Szerződés bármely okból történő megszűnése esetén a Felek a jelen Szerződés megszűnésével kapcsolatban is kötelesek együttműködni. Erre tekintettel a jelen Szerződés megszűnésétől számított 1 (egy) héten belül az Eladó köteles a Vevő részére átadni minden, a jelen Szerződés teljesítéséhez a Vevő vagy harmadik személy által esetlegesen átadott, rendelkezésre bocsátott dokumentációt és egyéb adatot, anyagot, dolgot, stb.

8.8. Felek megállapodnak abban is, hogy a jelen Szerződés időbeli hatályán esetlegesen túlnyúló Megrendeléseket Eladó köteles a jelen Szerződésben és a vonatkozó Megrendelésben foglaltaknak megfelelően, - az adott Megrendelésre vonatkozó Vételáron felül - külön költségtérítés nélkül teljesíteni.”

7. Az ajánlattételi határidőre az alábbi ajánlatokat nyújtották be:

Ajánlattevő neve: Förch Kereskedelmi Kft.

Rész neve: Professzionális univerzális szerszámkészlet kocsiv (4)

Vállalt többlet jótállás (0-24 hónap): 24

Ajánlati összár ÁFA nélkül (Ft/12 hónap): 18 999 980

Ajánlattevő neve: Haberkorn Fairtool Műszaki Termékeket Gyártó és Forgalmazó Kft.

Rész neve: MILLFAV Indukciós csapágymelegítő (5)

Vállalt többlet jótállás (0-24 hónap): 24

Ajánlati összár ÁFA nélkül (Ft/12 hónap): 855 625

Rész neve: Professzionális univerzális szerszámkészlet kocsiv (4)

Vállalt többlet jótállás (0-24 hónap): 0

Ajánlati összár ÁFA nélkül (Ft/12 hónap): 15 956 440

Ajánlattevő neve: MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft.

Rész neve: Lézeres profilszkenner (3)

Vállalt többlet jótállás (0-24 hónap): 12

Ajánlati összár ÁFA nélkül (Ft/12 hónap): 15 677 740
Rész neve: Mobil csapsúlymérő rendszer (7)
Vállalt többlet jótállás (0-24 hónap): 12
Ajánlati összár ÁFA nélkül (Ft/12 hónap): 37 570 000

Ajánlattevő neve: RIPCA Kft.
Rész neve: Professzionális univerzális szerszámkészlet kocsiv (4)
Vállalt többlet jótállás (0-24 hónap): 12
Ajánlati összár ÁFA nélkül (Ft/12 hónap): 14 600 000
Rész neve: Ultrahangos alkatrészmosó (2)
Vállalt többlet jótállás (0-24 hónap): 12
Ajánlati összár ÁFA nélkül (Ft/12 hónap): 11 500 000

8. Az ajánlatkérő 2019. augusztus 29-én hiánypótlási felhívást és felvilágosítás kérést adott ki.

9. Az ajánlatkérő 2019. szeptember 12-én a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerint igazolások benyújtására hívta fel a 2. részben a RIPCA Kft.-t, a 3. részben a MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft.-t, a 4. részben a Haberkorn Fairtool Műszaki Termékeket Gyártó és Forgalmazó Kft.-t, a Förch Kereskedelmi Kft.-t, a RIPCA Kft.-t, az 5. részben a Haberkorn Fairtool Műszaki Termékeket Gyártó és Forgalmazó Kft.-t, a 7. részben a MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft.-t.

10. Az ajánlatkérő 2019. október 9-én hiánypótlási felhívást adott ki a 7. részben a MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft. által benyújtott referencia nyilatkozattal kapcsolatban.

11. Az ajánlatkérő 2020. szeptember 16-án az ajánlati kötöttség fenntartására hívta fel az ajánlattevőket.

12. A MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft. 2020. szeptember 21-én nyilatkozott, hogy a 3. és 7. részre vonatkozó ajánlatát 2020. december 31. napjáig fenntartja.

13. A RIPCA Kft. 2020. szeptember 28-án nyilatkozott, hogy a 2. részre vonatkozó ajánlatát nem tartja fenn.

14. A RIPCA Kft. 2020. szeptember 28-án nyilatkozott, hogy a 4. részre vonatkozó ajánlatát további 1 hónapra fenntartja.

15. Az ajánlatkérő 2020. december 2-án ismét az ajánlati kötöttség fenntartására hívta fel az ajánlattevőket azzal, hogy „az ajánlatok értékelése a tervezettnél hosszabb időt vesz igénybe, így azok elbírálására az ajánlati felhívásban meghatározott ajánlati kötöttség lejártáig nem kerül sor.” A Kbt. 70.§ (2) bekezdése alapján felkérte az ajánlattevőket, hogy ajánlatuk további 30 nappal - azaz 2020. december hó 15. napjáig - történő fenntartásáról nyilatkozzanak, a mellékelt, cégszerűen aláírt nyilatkozat EKR-en keresztül történő benyújtásával legkésőbb 2020. december hó 4. napján 16:00 óráig. Kérte, hogy a nyilatkozatukban az eljárás részeire külön-külön jelöljék meg az ajánlati kötöttség fenntartását. Tájékoztatást adott, hogy amint a közbeszerzési eljárást lezáró döntés ismertté válik, a Kbt. 79. § (1) bekezdésének megfelelően az eljárás eredményéről haladéktalanul,

írásban tájékoztatja az ajánlattevőket. Tájékoztatta az ajánlattevőket, hogy az ajánlatkérő minden olyan egyéb, cégszerűen aláírt nyilatkozatot is elfogad, melyből egyértelműen megállapítható, hogy az ajánlattevő az ajánlatát a mellékelt nyilatkozatban megjelölt határidőig fenntartja. Amennyiben az ajánlattevő az ajánlatkérő által megadott határidőig nem nyilatkozik – figyelemmel a Kbt. 70. § (2) bekezdésére -, az ajánlatkérő úgy tekinti, hogy az ajánlattevő az ajánlatát továbbra is fenntartja.

16. A Bírálóbizottság a 2020. október 1. napján készült jegyzőkönyv szerint javasolta az 1., 2., 3., 5., 6. részek eredménytelenné nyilvánítását, és a 4. részben a RIPCA Kft., a 7. részben a MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft. nyertesként történő kihirdetését.

17. A RIPCA Kft. 2020. december 4-én nyilatkozott, hogy a 4. részre vonatkozó ajánlatát nem tartja fenn.

18. Az ajánlatkérő az írásbeli összegezést 2020. december 10-én elkészítette, és 2020. december 11. napján tette közzé az EKR rendszerben.

Az írásbeli összegezés szerint a közbeszerzési eljárás az 1., 2., 3., 5., 6. részekben eredménytelen lett, a nyertes ajánlattevő a 4. részben a RIPCA Kft., a 7. rész vonatkozásában a MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft. lett.

Az írásbeli összegezés VI.1.10) További információk pontja szerint:

Az eljárás 1. és 6. részében nem nyújtottak be ajánlatot. Az eljárás 2. részében ajánlatot nyújtott be a RIPCA Kft., de ajánlatát az ajánlati kötöttség lejártát követően nem tartotta fenn. Az eljárás 4. részében ajánlatot nyújtott be a nyertes ajánlattevőn kívül a Haberkorn Fairtool Műszaki Termékeket Gyártó és Forgalmazó Kft. és a Förch Kereskedelmi Kft., de ajánlatukat az ajánlati kötöttség lejártát követően nem tartották fenn. Az eljárás 5. részében ajánlatot nyújtott be a Haberkorn Fairtool Műszaki Termékeket Gyártó és Forgalmazó Kft., de ajánlatát az ajánlati kötöttség lejártát követően nem tartotta fenn.

19. Az ajánlatkérő és a MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft. között a 7. részre vonatkozó adásvételi szerződés 2021. január 18-án került megkötésre, nettó 37.570.000.-Ft vételáron.

A szerződés 5.1. pontja szerint: „Eladó a jelen Szerződés mindkét Fél általi aláírását követően - jelen Szerződés 3.1. és 3.2. pontjában írtakra figyelemmel is - kiadott Megrendelés Eladó általi kézhezvétele dátumától számított 365 naptári napon belül köteles az Árukat a Vevő 7.1. pontban meghatározott áruátvételi helyére leszállítani.”

20. A közbeszerzési eljárás eredményéről szóló tájékoztató az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2021/S 025-062549 számon jelent meg 2021. február 5. napján.

A hirdetmény V.1) pontja szerint a 7. részben a szerződés odaítélésre került, az V.2.3) pont szerint a nyertes ajánlattevő neve MOVILL Jármű és Alkatrész Javító és Gyártó Kft.

A hirdetmény VI.3) További információk pontja az alábbiakat tartalmazta.

„1. rész

Eredménytelenség indoka: Kbt. 75. § (1) a) alapján nem nyújtottak be ajánlatot.

2. rész

Eredménytelenség indoka: Kbt. 75. § (1) c) az eljárásban benyújtott minden ajánlat tekintetében lejárt az ajánlati kötöttség és egyetlen ajánlattevő sem tartja fenn ajánlatát.

3. rész

Eredménytelenség indoka: Kbt. 75. § (2) b) rendelkezésére álló anyagi fedezet összege nem elegendő a szerződés megkötéséhez az értékelés alapján legkedvezőbb ajánlatot tett ajánlattevővel.

4. rész

Eredménytelenség indoka: Kbt. 75. § (2) a) alapján.

5. rész

Eredménytelenség indoka: Kbt. 75. § (1) c) az eljárásban benyújtott minden ajánlat tekintetében lejárt az ajánlati kötöttség és egyetlen ajánlattevő sem tartja fenn ajánlatát.

6. rész

Eredménytelenség indoka: Kbt. 75. § (1) a) alapján nem nyújtottak be ajánlatot.”

A hivatalbóli kezdeményezés

21. A Közbeszerzési Hatóság Elnöke 2021. február 16-án nyújtotta be a hivatalbóli kezdeményezését a Kbt. 152. § (1) bekezdés a) pontja alapján az ajánlatkérő tárgyi közbeszerzési eljárása ellen.

22. Előadta, hogy 2021. február 8. napján a Közbeszerzési Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) Hirdetménykezelési és Statisztikai Főosztálya (a továbbiakban: KH HSF) a közbeszerzési és tervpályázati hirdetmények feladásának, ellenőrzésének és közzétételének szabályairól, a hirdetmények mintáiról és egyes tartalmi elemeiről, valamint az éves statisztikai összegezésről szóló 44/2015. (XI. 2.) MvM rendelet (a továbbiakban: MvM rendelet) 12. § (7) bekezdése, valamint a hirdetmények vizsgálata kapcsán a Döntőbizottság jogorvoslati eljárásának hivatalbóli kezdeményezéséről szóló 3/2020. számú elnöki utasítás 2.1-2.2 pontja alapján - KÉ-1075/2021. iktatási számon megküldött, “Tájékoztató az eljárás eredményéről – Műhelygépek, szerszámok beszerzése” megnevezésű hirdetmény ellenőrzése során észlelte alapján - az alábbiakról adott tájékoztatást:

- A vitatott közbeszerzési eljárás ajánlati felhívásában az ajánlatkérő ajánlattételi határidőként 2019.07.22. 10:00 időpontot jelölt meg, mely határidő az eljárás során nem került módosításra.

- Az ajánlatkérő az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezést 2020.12.11. napján tette közzé, mely szerint az eljárás során egy érvényes ajánlat érkezett, a szerződés megkötésére 2021.01.18 napján került sor.

Az összegezés arra vonatkozóan nem tartalmazott indokolást, hogy a bontás és az összegezés megküldésének időpontja között miért telt el hosszabb idő (2019.07.22.-2020.12.11.).

23. A HSF eredménytájékoztató ellenőrzése során kiküldött hiánypótlási felhívására tekintettel az alábbi nyilatkozatot tette az ajánlatkérő: „Jelen eljárás a Millenniumi Földalatti és a Fogaskerekű vasút járművek prototípusának és sorozatgyártásának megvalósíthatósági tanulmánya, előzetes elvi típusengedély dokumentációja és hatósági engedélye, valamint a főterv és tenderdokumentáció elkészítésére, továbbá az új járművek fogadási feltételeit biztosító eszközbeszerzések tárgyú projekt része. A projekt megvalósítására az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) kötött vissza nem térítendő támogatásról szóló Támogatási Szerződést (TSZ) a BKV Zrt-vel. A projektben

érintett eljárások tapasztalatai alapján a TSZ módosítása vált szükségessé, melyre - annak ellenére, hogy a BKV Zrt. a szükséges kezdeményezéseket időben megkezdte - a tervezett időpontnál csak később kerülhetett sor. Ezen felül a projektben részes eljárások döntéseinek időbeli összehangolásával lehetett csak a lezáró döntést meghozni.

24. A jogszabályi háttér körében hivatkozott a 307/2015. (X.27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésére, a Kbt. 2. § (1), (4) bekezdésére, a Kbt. 70. § (1) bekezdésére, a Kbt. 70. § (2) bekezdésére, a Kbt. 75. § (2) bekezdés b) pontjára, a Kbt. 81. § (11) bekezdésére, a Kbt. 131. § (1), (4), (5), (6) bekezdésére.

25. A kezdeményezés indokaként ismertette az ajánlatkérő közbeszerzési eljárását.

A hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint az ajánlatkérő eljárása nem volt összhangban a Kbt. 70. § (1) bekezdésének első mondatával. A Kbt. 70. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérőnek kötelessége lett volna a beérkezett ajánlatot a lehető legrövidebb időn belül elbírálni, ugyanakkor az ajánlat elbírálásáról szóló összegezés megküldésére a bontást követő közel 17 hónappal később került csak sor, vagyis a bírálat tényszerűen elhúzódott, méghozzá kirívó mértékben.

A hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint az eljárás elhúzódása tárgyában nem fogadható el az ajánlatkérő érvelése, mivel a Kbt. 70. § (2) bekezdésének kógens szabályozása az ott szabályozott maximális időtartam (azaz jelen esetben összesen legfeljebb kilencven nap) megtartása tekintetében kimentést nem ismer.

A hivatalbóli kezdeményező hivatkozott a Közbeszerzési Döntőbizottság D.2/13/2021. számú határozatára.

A fentiek alapján a hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint az ajánlatkérő – a Kbt. 70. § (2) bekezdésére tekintettel – megsértette a Kbt. 70. § (1) bekezdésének első mondatát.

A jogsértés megtörténtének időpontja: 2019. október 21. napja, a maximálisan figyelembe vehető ajánlati kötöttségi időtartam lejártát követő nap.

A jogsértésről történő tudomásszerzés időpontja: 2021. február 8. napja, a KH HSF feljegyzése megküldésének időpontja.

A fentiek alapján a jogorvoslatra nyitva álló határidő: 2021. április 9. napja.

A fentiekben részletezett tényállás alapján a Kbt. 149. § (1) bekezdés e) pontjára figyelemmel kérte a Közbeszerzési Döntőbizottságot, hogy vizsgálja meg, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 70. § (1) bekezdés első mondatának megfelelően járt-e el a jelen kezdeményezéssel érintett eljárásában, és – amennyiben annak feltételei fennállnak – a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján állapítsa meg a Kbt. 70. § (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 70. § (1) bekezdésének a megsértését, és alkalmazza a Kbt. 165. § (3) bekezdés szerinti jogkövetkezményt.

Mellékelte a kezdeményezésben hivatkozott iratokat.

Az ajánlatkérő észrevétele

26. Az ajánlatkérő az észrevételében a jogsértés hiányának a megállapítását kérte.

27. A Kbt. 70. § (1) bekezdésével kapcsolatban előadta, hogy a Kbt. nem határozza meg, mit ért a „lehető legrövidebb” időtartam alatt, azt nem számszerűsíti.

A „lehető legrövidebb” kitétel a magyar nyelv általános értelmezés szabályai szerint a lehetőségekhez (körülményekhez) képest legrövidebbet időt jelenti.

Álláspontja szerint az ajánlatkérő a körülményekhez képest a lehető legrövidebb időn belül bírált, erre figyelemmel nem sérült a Kbt. 70. § (1) bekezdésének első fordulata, azaz nem valósult meg a kezdeményező által vélelmezett jogsértés.

Hangsúlyozta, hogy nem is sérülhetett a Kbt. 70. § (1) bekezdésének első fordulata, mivel a „lehető legrövidebb” kitétel kvázi egy szubjektív kategória (nem számszerűen, napban vagy hónapban meghatározott időintervallum, hanem valamely körülmény(ek)től függ annak megítélése).

(E körben megjegyezte, hogy azt sem határozza meg a Kbt., hogy mi minősül kirívó mértékű elhúzódnak, ez egy belső útmutatásban – a Döntőbizottság jogorvoslati eljárásának hivatalbóli kezdeményezéséről szóló 3/2020. számú elnöki utasítás 2.1-2.2 pontjai körében - került csupán rögzítésre, ami nem áll az ajánlatkérők rendelkezésére, így annak ismerete és következetes betartása nem várható el alappal az ajánlatkérők részéről. Mindazonáltal álláspontja szerint az eljárás kirívó elhúzódnásáról nem beszélhetünk.)

A Hatóság álláspontjával kapcsolatban, amely szerint az ajánlatkérő érvelése nem elfogadható a TSZ módosításával, a projektben részes eljárások döntéseinek időbeli összehangolásával összefüggésben, kiemelte, hogy sem az összegezésnek, sem az eljárás eredményéről szóló tájékoztatónak nem kötelező tartalmi eleme annak a bemutatása, hogy mely körülmények nyomán került sor az eljárás lezárására az adott időpontban.

Ennek ellenére az ajánlatkérő a Közbeszerzési Hatóság Hirdetménykezelési és Statisztikai Főosztályának a kért indokot megadta, biztosítva a Hatóságot az ajánlatkérő együttműködési szándékáról, és jogkövető magatartásáról.

Sajnálatos módon azonban eleve irreleváns volt az, hogy az ajánlatkérő mit ad elő a Közbeszerzési Hatóság Hirdetménykezelési és Statisztikai Főosztályának kérdésére, hiszen a Hatóság megítélése szerint a Kbt. kógens szabályozása „kimentést nem ismer”.

Az ajánlatkérő a „Multifunkciós tehergépjárművek beszerzése” tárgyú közbeszerzési eljárással összefüggésben megindult D.2/2021. ügyben (ahol a megállapított jogsértés egyezik a jelen ügyben vélelmezett jogsértéssel) részletesen, több beadványban kifejtve előadta, hogy mely körülmények vezettek a bírálat esetleges elhúzódnására, ugyanakkor azt tapasztalta, hogy ezek érdemben nem kerültek vizsgálatra, hanem figyelmen kívül maradtak a határozathozatal során.

Mindezekre figyelemmel, az ajánlatkérő nem részletezte tovább a jelen beadvány keretében annak kifejtését, hogy mely a Kbt. 70. § (1) bekezdés első mondata szerinti körülmények vezettek arra, hogy a szerződéskötésre 2021. január 18-án került sor.

A Kbt. 70. § (2) bekezdése tekintetében előadta, hogy az eddigi joggyakorlat is következetes volt a tekintetben, hogy a Kbt. 70. § (2) bekezdés szerinti kötöttség-hosszabbítást követően a felek konszenzussal is kiterjeszthetik a kötöttséget. [Ennek kapcsán hivatkozott a D.695/33/2016. sz. határozatra, melyben a Döntőbizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a Kbt.-ben meghatározott ajánlati kötöttség jogintézményének keretein kívül, a közbeszerzési eljárás eredményes befejezése érdekében az ajánlatkérő és az ajánlattevők konszenzust alakíthatnak ki, biztosítva ezzel a jogszerű szerződéskötés lehetőségét. A D.32/15/2019. sz. határozatában pedig a Döntőbizottság hangsúlyozta, hogy „az ajánlati kötöttség kógens jogintézményének keretein kívül, a közbeszerzési eljárás eredményes befejezése érdekében az ajánlatkérő és az ajánlattevők megállapodásukkal lehetővé tehetik a közbeszerzési szerződés megkötését”.]

Ez a lehetőség nem változott a Kbt. 2021. február 1-jei módosításával sem. 2021. február 1-jével a Kbt. 70. § egy (2a) bekezdéssel egészült ki, ami lehetővé teszi az ajánlati kötöttség fenntartását 180 napon (6 hónapon!) túl is.

Az említett Kbt.-módosítás indokolása ugyan felveti a bírálat elhúzódásának a problémáját, de azt abban látta a jogalkotó, hogy ha a nyertes nem tartja fenn az ajánlatát, akkor drágább ajánlatot tevővel kell szerződnie az ajánlatkérőnek, ami nyilván a hatékony közpénz-felhasználás ellen hat.

Az említett indokolás szerint „A 70. § (2a) bekezdése beillesztésének indoka, hogy a közbeszerzési eljárások során gyakran merül fel a bírálat elhúzódásának problémája. Ilyen esetben bizonyos ajánlattevők vagy részvételre jelentkezők már nem mindig képesek az eredeti ajánlatuk fenntartására, amely egyes ajánlattevők visszalépését vagy a szerződés későbbi módosításának szükségességét vonhatja maga után. Ezzel előfordulhat, hogy végső soron az eljárás elhúzódása rosszabb szerződéses feltételeket eredményez az ajánlatkérők számára, és az időbeni kiszámíthatatlanság a gazdasági szereplők számára is nehezen kezelhető kockázatot jelent. A közpénzek hatékony felhasználása és a közbeszerzés más alapelvei szempontjából különösen problémás eset, ha az értékelési szempontok alapján legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevő lép vissza az eljárásból a bírálat indokolatlan elhúzódása miatt és az ajánlati kötöttség lejártát követően nem tartja fenn az ajánlatát.”

Kiemelte, hogy jelen esetben erről szó sincs: jelen eljárás 7. részében egyetlen ajánlat érkezett, így fenn sem állt annak a veszélye, hogy az értékelési szempontok alapján legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevő visszalépjen az eljárásból a bírálat esetleges elhúzódása miatt, és ne a legkedvezőbb ajánlattevővel kerüljön a szerződés megkötésre ennek következtében.

Hangsúlyozta, hogy a nyertes ajánlattevő fenntartotta a kötöttségét, ennek alapján a szerződést is megkötötte, annak aláírásától nem zárkozott el azon az alapon, hogy a kötöttségét már nem tartja fenn.

Ez megfelel a következetes joggyakorlatnak (és a 2021. február 1-jei Kbt.-módosítás mögött húzódozó jogalkotói célnak is), figyelemmel arra, hogy a Kbt.-ben meghatározott ajánlati kötöttség jogintézményének keretein kívül, a közbeszerzési eljárás eredményes befejezése érdekében az ajánlatkérő és az ajánlattevők konszenzust alakíthatnak ki, biztosítva ezzel a jogszerű szerződéskötés lehetőségét.

A hivatalbóli kezdeményező által hivatkozott a Közbeszerzési Döntőbizottság D.2/13/2021. iktatószámú döntése kapcsán előadta, hogy az említett döntés nem tekinthető „precedens-értékűnek”, ugyanis az még nem állta ki a bírósági felülvizsgálat próbáját.

Másfelől a Közbeszerzési Döntőbizottság D.2/13/2021. iktatószámú döntése egyedi. az ajánlatkérő egyetlen olyan határozatot sem talált, melyben a Kbt. 70. § (1) bekezdés megsértését állapította volna meg a Döntőbizottság a Kbt. 70. § (2) bekezdésére figyelemmel.

Az eljárás eredményéről szóló tájékoztatókat áttekintve számtalan olyan esetet találhatunk más ajánlatkérők vonatkozásában, ahol az eljárás megindítását követő évben került sor az eljárás tényleges lezárására, mégsem indult hivatalbóli jogorvoslat a Kbt. 70. § (1) bekezdés megsértése körében.

Mindezek alapján egy meglehetősen újkeletű jogalkalmazói elvárás látszik körvonalazódni, amely majd most fog ismertté válni az ajánlatkérők között.

Erre figyelemmel, amennyiben jogsértést is állapít meg a Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben, kérte a bíróság kiszabásának mellőzését, és helyette figyelmeztetés alkalmazását, ami mintegy iránymutatásul is fog szolgálni a joggyakorlat számára.

Összefoglalva: az ajánlatkérő a kezdeményezés által jogsértésként megjelölt, a Kbt. 70. § (1) bekezdés első mondatát nem sértette meg. Az ajánlatkérő mindvégig a felelős és hatékony közpénzfelhasználás elvét szem előtt tartva, és jogkövető magatartást tanúsítva járt el a jogorvoslattal érintett eljárás során. A tárgyi eljárás során semmiféle érdeksérelem nem következett be, a Kbt. 70. § (1) bekezdés első mondata mögött húzódo jogalkotói szándék sem sérült. Ezen felül a Kbt. 70. § (1) bekezdés első mondata szerinti tételes jogi rendelkezés sem került megsértésre, mivel az ajánlatkérő a körülményekhez képest a lehető legrövidebb időn belül befejezte a bírálatot, és kötötte meg a szerződést, a nyertes ajánlattevő kötöttségének fenntartása mellett.

28. Az ajánlatkérő a 2021. március 4-i nyilatkozatával megküldte az eljárás előkészítése során keletkezett iratokat. Közölte, hogy a becsült érték számítás, a fedezetigazolás és az eljárás indításának jóváhagyásával kapcsolatos dokumentumok több, „A Millenniumi Földalatti és a Fogaskerekű vasút járművek prototípusának és sorozatgyártásának megvalósíthatósági tanulmánya, előzetes elvi típusengedély dokumentációja és hatósági engedélye, valamint főterv és tenderdokumentáció elkészítésére, továbbá az új járművek fogadási feltételeit biztosító eszközbeszerzések” tárgyú projektben érintett eljárásokra is vonatkoznak.

Csatolta a nyertes ajánlattevő nyilatkozatát az ajánlatának fenntartására vonatkozóan. A MOVILL Kft. 2020. szeptember 21-én kelt nyilatkozatában közölte, hogy az ajánlatát 2020. december 31. napjáig fenntartja.

Nyilatkozott, hogy az eljárást lezáró döntés meghozatala és az írásbeli összegezés megküldésének időtartama között nem keletkezett irat, az összegezés megküldésére az eljárást lezáró döntés meghozatalának napján, 2020. december 10-én sor került.

Megküldte a kezdeményezésben rögzített a HSF eredménytájékoztató ellenőrzése során kiküldött hiánypótlási felhívásra az ajánlatkérő által a nyilatkozatában hivatkozott összes

iratot, köztük a támogatási szerződést, a módosítás kérése tekintetében keletkezett iratokat.

Az ajánlatkérő fenntartotta a korábban előterjesztett észrevételében ismertetett álláspontját, miszerint a közbeszerzési joggyakorlat következetes volt a tekintetben, hogy a Kbt. 70. § (2) bekezdés szerinti kötöttséget a felek konszenzussal kiterjeszthetik. A nyertes ajánlattevő 2020. szeptember 21-én kelt nyilatkozata szerint a MOVILL Kft. ajánlatát 2020. december 31. napjáig fenntartotta.

A Millenniumi Földalatti és a Fogaskerekű vasút járművek prototípusának és sorozatgyártásának megvalósíthatósági tanulmánya, előzetes elvi típusengedély dokumentációja és hatósági engedélye, valamint a főterv és tenderdokumentáció elkészítésére, továbbá az új járművek fogadási feltételeit biztosító eszközbeszerzések tárgyú projektre (a továbbiakban: Projekt) az ajánlatkérő és az Innovációs és Technológiai Minisztérium (a továbbiakban: ITM) között 2018. december 28-án Támogatási Szerződés került aláírásra. Az ITM 2,1 Mrd Ft összegű vissza nem térítendő támogatást nyújtott az ajánlatkérő részére, és az új járművek fogadási feltételeit biztosító eszközbeszerzésekre irányuló szerződések megkötésére nyolc közbeszerzési eljárást – köztük a jelen, Műhelygepek, szerszámok beszerzés tárgyú eljárást – indított.

Az eljárások indítására ugyan megközelítőleg egy időpontban, 2019 júniusában került sor, ugyanakkor az egyes eljárások lefolytatása eltérő ütemben folyt. A támogatási összeg felső korlátja miatt a Projekt eljárásait az ajánlatkérőnek együtt kellett kezelnie, a lezáró döntések meghozatalára mindaddig nem kerülhetett sor, amíg az ajánlatkérő nem ismerte valamennyi eljárás tekintetében a végleges, ajánlati kötöttséggel terhelt ajánlatokat.

Az eljárások lefolytatását hátráltatta, hogy az ajánlatkérő és az ITM között létrejött Támogatási Szerződés módosítása vált szükségessé. Annak ellenére, hogy az ajánlatkérő időben megkezdte az ezzel kapcsolatos egyeztetéseket, az ITM részéről hosszú időn keresztül visszajelzés nem érkezett. Ennek következtében a Támogatási Szerződés módosítására – az eredetileg elvárható 2019. augusztusi időponttal ellentétben – csak 2020. márciusában kerülhetett sor.

Leghosszabb ideig a TB-120/19. szám alatt indított, Padlósint alatti kerékeszterga beszerzése tárgyú eljárás tartott. Tekintettel arra, hogy a padlósint alatti kerékesztergák beszerzése jelentette az eszközbeszerzések becsült értékének több, mint a felét, illetve az új járművek üzemeltetéséhez is elengedhetetlenül szükséges, a jövőben – a BKV Zrt. beruházási forrásainak szűkös voltára tekintettel – saját forrásból előreláthatólag nem kerülhetett volna sor a berendezések megvásárlására, ebben az eljárásban beérkezett végleges ajánlatok ismerete nélkül a többi eljárás lezáró döntésének előkészítésére sem kerülhetett sor. A két szakaszos, tárgyalásos eljárásban több – elsősorban műszaki – kérdést kellett tisztázni. A tárgyalásokat nagyban nehezítette a COVID19-es világvilágjárvány és következményei, így a tárgyalások lezárására 2020. augusztusában, az értékelés lezárására 2020. októberében kerülhetett sor.

Valamennyi eljárás tekintetében a végleges ajánlatok ismeretében vált eldönthetővé, hogy a 2,1 Mrd összegű támogatás elosztására és az eljárások eredményessé nyilvánítására milyen prioritások figyelembevételével kerülhet sor. A felhasználó szakterületekkel egyeztetve a prioritások meghatározására 2020. augusztusa és októbere között vált lehetővé, ekkor lehetett eldönteni, hogy – amennyiben a nyertes ajánlattevő ajánlatát fenn

tudja tartani – a Műhelygépek, szerszámok beszerzése tárgyú eljárás lezárásával kapcsolatos döntési javaslatban a Bírálóbizottság az eljárás 7. részének eredményessé nyilvánítását javasolja a döntéshozónak.

Ajánlatkérő az ajánlattevőt tehát abban az időpontban hívta fel az ajánlati kötöttséggel kapcsolatos nyilatkozat megtételére, amikor – a fentiekben részletezett indokok miatt – már el tudta dönteni, hogy a prioritások függvényében a 7. rész eredményessé nyilvánítását javasolja a döntéshozónak, amennyiben a nyertes ajánlattevő az ajánlatát fenn tudja tartani.

Az ajánlatkérő álláspontja, hogy – annak ellenére, hogy az ajánlati kötöttség fenntartásával kapcsolatos nyilatkozat megtételére egy alkalommal került sor –, a nyilatkozat alapján a nyertes ajánlattevő ajánlati kötöttségének lejártá egyértelműen megállapítható.

Összességében, az ajánlatkérő minden körülményt figyelembe véve az ajánlatokat a lehető legrövidebb időn belül elbírálta. Azzal, hogy az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezés megküldésére csak 2020. december 10. napján került sor, semmilyen érdek nem sérült, a nyertes ajánlattevő az ajánlatát fenntartotta, a szerződéskötésre is sor került, a bírálat elhúzódsának az eljárás eredményére nem volt kihatása.

29. Nyilatkozott továbbá, hogy a kezdeményezéssel érintett közbeszerzési eljárást a közszolgáltatók közbeszerzéseire vonatkozó sajátos közbeszerzési szabályokról szóló 307/2015. (X.27.) Korm. rendelet alapján folytatta le.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

30. Az ajánlatkérő a 307/2015. (X.27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése alapján a Kbt. Második Része szerinti nyílt eljárását 2019. június 20. napján indította meg, melyre tekintettel a Döntőbizottság az e napon hatályos jogszabályi rendelkezések alapján folytatta le a vizsgálatot.

31. A Döntőbizottság a kezdeményezés vizsgálata alapján a jogsértést az alábbi indokokra tekintettel megállapította az ajánlatkérővel szemben.

32. A hivatalbóli kezdeményezésre irányadó jogszabályi rendelkezések a következőket mondják ki:

A nemzeti jog:

A közszolgáltatók közbeszerzéseire vonatkozó sajátos közbeszerzési szabályokról szóló 307/2015. (X.27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése szerint a közszolgáltatói szerződések megkötésére irányuló közbeszerzési eljárásokra a Kbt. Második fejezetének szabályait az e rendeletben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A Kbt. 70. § (1) bekezdése értelmében az ajánlatkérő az ajánlatokat a lehető legrövidebb időn belül köteles elbírálni. Az ajánlatkérő a 69. §-tól eltérően az ajánlatok bírálata és értékelése nélkül meghozhatja az eljárás eredménytelenségéről szóló döntést, ha az adott eljárásban végleges árajánlatok mindegyike meghaladja a - 75. § (4) bekezdésének megfelelően igazolt - rendelkezésre álló anyagi fedezet összegét. Ha az ajánlatkérő nem végzi el az ajánlatok bírálatát, az eredménytelen eljárásra tekintettel az ajánlatkérő nem élhet a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás indításának lehetőségével a 98. § (2)

bekezdés a) pontja szerint. Az ajánlatkérő a 69. §-tól eltérően az ajánlatok bírálata és értékelése nélkül meghozhatja az eljárás eredménytelenségéről szóló döntést akkor is, ha az eljárás eredménytelensége a 75. § (2) bekezdés e) pontján alapul.

(2) Ha az ajánlatkérő az elbírálást nem tudja olyan időtartam alatt elvégezni, hogy az ajánlattevőknek az eljárást lezáró döntésről való értesítésére az ajánlati kööttség fennállása alatt sor kerüljön, felkérheti az ajánlattevőket ajánlataiknak meghatározott időpontig történő további fenntartására, *az ajánlati kööttség kiterjesztése azonban nem haladhatja meg az ajánlati kööttség lejártának eredeti időpontjától számított hatvan napot*. Ha az ajánlattevő az ajánlatkérő által megadott határidőben nem nyilatkozik, úgy kell tekinteni, hogy ajánlatát az ajánlatkérő által megjelölt időpontig fenntartja. Ha valamelyik ajánlattevő az ajánlatát nem tartja fenn, az ajánlati kööttség lejártának eredeti időpontját követően az eljárás további részében az értékelés során ajánlatát figyelmen kívül kell hagyni.

Nyílt eljárás

A Kbt. 81. § (11) bekezdés második fordulata értelmében a nyílt eljárásban az ajánlatkérő a felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételekhez, az ajánlattevő az ajánlatához az ajánlattételi határidő lejártától kötve van. Az ajánlati kööttség időtartamát az ajánlatkérő az ajánlati felhívásban nem határozhatja meg annak kezdetétől számított harminc - építési beruházás esetén, valamint ha a közbeszerzési eljárást külön jogszabályban előírt folyamatba épített ellenőrzés mellett folytatják le hatvan - napnál hosszabb időtartamban.

A Kbt. 131. § (1) bekezdése szerint eredményes közbeszerzési eljárás alapján a szerződést a nyertes ajánlattevővel - közös ajánlattétel esetén a nyertes ajánlattevőkkel - kell írásban megkötni a közbeszerzési eljárásban köölt végleges feltételek, szerződéstervezet és ajánlat tartalmának megfelelően.

(5) A nyertes ajánlattevő és - a (4) bekezdés szerinti esetben - a második legkedvezőbb ajánlatot tett ajánlattevő ajánlati kööttsége az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezésnek az ajánlattevők részére történt megküldése napjától számított harminc - építési beruházás esetén hatvan - nappal meghosszabbodik.

(6) Az ajánlatkérő a szerződést az ajánlati kööttség (5) bekezdés szerinti időtartama alatt köoteles megkötni. Ha e törvény másként nem rendelkezik, nem kööhető meg azonban a szerződés az írásbeli összegezés - ha az összegezés javítására kerül sor és az eljárás eredményességére, az ajánlat érvényességére vagy az értékelés eredményére vonatkozó adat módosul, a módosított összegezés - megküldése napját követő tíz napos időtartam lejártáig, a 115. § szerinti eljárás esetén az írásbeli összegezés megküldése napját követő öt napos időtartam lejártáig.

A közösségi jog

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2014. február 26-i 2014/25/EU IRÁNYELVE (a továbbiakban: 2014/25/EU irányelv) a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről rendelkezései szerint:

Preambulum (89) Az eljárások gyorsítása és hatékonyabbá tétele érdekében a közbeszerzési eljárásokban való részvételre a lehető legrövidebb határidőket kell megállapítani, anélkül azonban, hogy indokolatlan akadályokat állítanának az egész belső piac gazdasági szereplői és különösen a kkv-k hozzáférése elé. Ezért szem előtt kell tartani,

hogy az ajánlatok és a részvételi jelentkezések beérkezési határidejének meghatározásakor a közszolgáltató ajánlatkérőnek figyelembe kell vennie különösen a szerződés összetettségét és az ajánlatok elkészítéséhez szükséges időt, még abban az esetben is, ha emiatt a határidők hosszabbak lesznek az ezen irányelvben megállapított minimumoknál. Másrészt viszont az elektronikus tájékoztatási és kommunikációs eszközök használata - különösen, ha a közbeszerzési dokumentumok összességét elektronikus úton bocsátják a gazdasági szereplők, a részvételre jelentkezők és az ajánlattevők rendelkezésére -, valamint az elektronikus úton folytatott kommunikáció fokozza az átláthatóságot, és idő takarítható meg vele. Ezért rendelkezni kell a nyílt közbeszerzési eljárásokra vonatkozó minimális határidők csökkentéséről, mégpedig a közbeszerzésről szóló megállapodásban foglalt szabályoknak megfelelően és azzal a feltétellel, hogy azok összeegyeztethetők legyenek az uniós szinten meghatározott konkrét adatátviteli móddal. Ezenkívül a közszolgáltató ajánlatkérőknek lehetőséget kell kapniuk arra, hogy még jobban lerövidítsék a nyílt eljárásokban az ajánlatok beérkezésére megszabott határidőt olyan esetekben, amikor valamely sürgősségi helyzetben a nyílt eljárásokra vonatkozó rendes határidők ugyan nem tarthatók, viszont lehetőség van rövidített határidős nyílt eljárás lebonyolítására. Kizárólag kivételes körülmények között, amikor az érintett közszolgáltató ajánlatkérő által előre nem látható és neki fel nem róható események előidézte rendkívül sürgős helyzetben még rövidített határidőkkel sincs mód rendes eljárás lefolytatására, engedélyezhető a közszolgáltató ajánlatkérők számára - amennyiben feltétlenül szükséges -, hogy felhívás nélküli tárgyalásos eljárás keretében ítélik oda a szerződéseket. Ilyen eset állhat elő olyankor, amikor természeti katasztrófa következtében azonnali intézkedésre van szükség.

IV. FEJEZET

Általános elvek

36. cikk

A beszerzés alapelvei

(1) A közszolgáltató ajánlatkérőknek a gazdasági szereplőket egyenlő és megkülönböztetésmentes bánásmódban kell részesíteniük, továbbá átlátható és arányos módon kell eljárniuk.

A beszerzés nem alakítható át azzal a szándékkal, hogy az kikerüljön ezen irányelv hatálya alól, vagy mesterségesen korlátozza a versenyt. Akkor tekintendő úgy, hogy fennáll a verseny mesterséges korlátozásának esete, ha azzal a szándékkal döntöttek a beszerzés adott kialakításmódja mellett, hogy ezzel egyes gazdasági szereplők méltánytalan előnyhöz jussanak, vagy ilyen hátrányt szenvedjenek.

33. A jelen közbeszerzés vonatkozásában irányadó kógens Kbt. és a 2014/25/EU irányelv fenti rendelkezései alapján, a közszolgáltató ajánlatkérők esetében a cél az eljárások gyorsítása és hatékonyabbá tétele, a verseny mesterségesen nem korlátozható. Ennek megfelelően a Kbt. előírja, hogy az ajánlatkérő az ajánlatokat a lehető legrövidebb időn belül köteles elbírálni. A bírálat időtartama tekintetében a Kbt. 70. § (2) bekezdése szolgál támpontul. E szerint az ajánlatkérő a bírálatot főszabályként az ajánlati kötöttség időtartama alatt végzi el, ha az elbírálást nem tudja olyan időtartam alatt elvégezni, hogy az ajánlattevőknek az eljárást lezáró döntésről való értesítésére az ajánlati kötöttség fennállása alatt sor kerüljön, felkérheti az ajánlattevőket ajánlataiknak meghatározott időpontig történő további fenntartására, az ajánlati kötöttség kiterjesztése azonban *nem haladhatja meg az ajánlati kötöttség lejártánál eredeti időpontjától számított hatvan napot.*

A nyílt eljárás tekintetében az ajánlati kötöttségről a Kbt. 81. § (11) bekezdése rendelkezik.

A szerződés megkötésének szabályait a Kbt. 131. §-a rögzíti, amelynek során az ajánlatkérőnek figyelemmel kell lennie a szerződéskötési tilalmi időszakra, e rendelkezések azonban nem érintik az ajánlatkérőnek a Kbt. 70. § (1) bekezdésében rögzített azon kötelezettségét, hogy az ajánlatokat a lehető legrövidebb időn belül köteles elbírálni.

Az ajánlatkérő az ajánlattevőket nem hagyhatja bizonytalanságban, az ajánlattevők a kapacitásaikról, azok lekötéséről a közbeszerzési eljárás kiszámítható feltételei alapján dönthetnek, az ajánlatkérő a bírálatot a Kbt. szabályozásának megfelelően köteles elvégezni.

34. A közbeszerzési szerződésmódosításokkal kapcsolatos tényállás tekintetében, azonban a közbeszerzési eljárásban a versenyfeltételek biztosítása, a lényeges feltételmódosítás körében a Kúria a Kfv.VI.38.008/2018/6. számú ítéletében kimondta:

„(47) A módosítással a felek az eredeti szerződéses feltételtől lényegesen eltérő érdemi feltételt határoztak meg, hiszen ha a módosítás szerinti teljesítési véghatáridőt határozta volna meg a felperes közbeszerzési eljárás megindításakor, akkor az eredetileg részt vett ajánlattevőkön kívül más ajánlattevő is részt vehetett volna, illetve a nyertes ajánlat helyett másik ajánlat is nyerhetett volna.

(48) Az eljárás megnevezésében megjelölt dátum nem tekinthető csupán technikai információnak. Abban nem véletlenül szerepel, a 2016. év éppen azt jelzi, hogy a beszerzési igény a 2016-ban merült fel, azt még abban az évben, és nem 2017-ben kell teljesíteni.”

35. A konkrét esetben az ajánlatkérő az ajánlati kötöttség minimális időtartamáról a felhívás IV.2.6) pontjában rendelkezett, amely a Kbt. 81. § (11) bekezdése szerint az ajánlattételi határidő lejártától számított 1 hónapban (30 naptári napban) került meghatározásra.

Az ajánlatkérőnek főszabály szerint tehát ezen időtartam alatt – 2019. július 22. napjától számítottan 1 hónapon belül - a Kbt. 70. § (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 70. § (1) bekezdése alapján a bírálatot el kellett végezni.

Az ajánlatkérő az ajánlati kötöttséget ugyan meghosszabbíthatta, ennek időtartama azonban az irányadó Kbt. 70. § (2) bekezdése értelmében a bírálat szempontjából az eredeti ajánlati kötöttség lejártának napjától számított hatvan napot nem haladhatta meg.

Az ajánlatkérő a közbeszerzési igényét 2019. évre tervezte, amely azt jelzi, hogy a beszerzési igénye 2019. évben merült fel, melyet ebben az évben, illetve a 7. részben 2020. év első félévében kellett teljesíteni, és nem 2020., valamint 2021. évre kellett az ajánlattevők számára valamennyi rész tekintetében a kapacitásaikat lekötöni.

Az ajánlatkérő a jelen közbeszerzési eljárás vonatkozásában tartozik igazolni a kivételes körülmények fennállását. A kógens Kbt. alapján az ajánlatkérőnek a szubjektív kategóriára, a Döntőbizottság eltérő tényállás alapján hozott joggyakorlatára vonatkozó érvelése nem elfogadható.

Az ajánlatkérő általánosságban hivatkozott más ajánlatkérők gyakorlatára, erre vonatkozóan azonban bizonyítékokat nem nyújtott be, továbbá az ajánlatkérőnek a jogorvoslat tárgyát képező közbeszerzési eljárásban kell igazolnia a jogszerű eljárását.

Az ajánlatkérő támogatási szerződésre, a támogatási szerződés módosításának elhúzóására is hivatkozott.

Az ajánlatkérő azonban a támogatási szerződést félévvel a jelen közbeszerzési eljárás megkezdése előtt, 2018. december 28-án megkötötte, az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás feltételrendszerének meghatározása során a támogatási szerződésből adódó feladatokkal számolhatott.

36. Ugyancsak a közbeszerzési szerződések módosításának jogszerűségével kapcsolatban, azonban a közbeszerzési eljárás feltételeinek meghatározása kapcsán az ajánlatkérő kockázatával foglalkozik a Kúria a következő ítéletében:

Kúria Kfv.VI.37.948/2019/5. számú ítélete:

„[28] Az ajánlati kötöttség beálltának időpontja és a szerződéskötés időpontja valóban két egymástól eltérő időpont, amelyek között jelentős időbeli eltérés lehet. Ez azonban nem változtat azon, hogy az ajánlatkérő kockázata körébe tartozik a teljesítési határidő meghatározása. *Az ajánlatkérőt terhelő kellő gondosság a szerződéskötési időpontra is vonatkozik. Közömbös, hogy ezt az ajánlatkérő mely okoknál fogva mérte fel tévesen.*

Szerződésmódosításra ugyanis csak akkor kerülhet sor jogszerűen, ha azt olyan körülmények indokolják, amelyet kellő gondossággal sem lehetett előre látni. Túl azon, hogy a felperes a szerződés későbbi időpontban való megkötésére a szerződésmódosítást indokoló körülmények körében ugyancsak nem hivatkozott, az egyébként sem alapozhatta volna meg a szerződésmódosítás jogszerűségét, mert a szerződéskötés időpontjának kalkulálása is az ajánlatkérő felelőssége. Az ajánlati kötöttség valóban beáll az ajánlatételi határidő lejártával, de ez nem mentesíti a felperest a Kbt. rendelkezéseinek megtartása alól. Ha a felhívásban – a kellő gondosságot nélkülözve – hibásan méri fel a szerződéskötés időpontját, és erre figyelemmel a teljesítési határidőt, akkor annak következményeit viselnie kell, tévedését nem korrigálhatja szerződésmódosítással.”

37. Az ajánlatkérő a konkrét esetben tévesen mérte fel a szerződéskötés időpontját, amelynek kimentése az ajánlatkérő által nem történt meg, az ajánlatkérő az irányadó Kbt. sérelmével járt el.

38. A Kbt. jelen közbeszerzési eljárásban irányadó rendelkezéseire tekintettel a Döntőbizottság nem fogadta el az ajánlatkérőnek a Kbt. 2021. február 1-étől hatályos 70. § (2a) bekezdésére történt hivatkozását sem. Mindazonáltal az ajánlatkérő ajánlati kötöttségének sérelme a Kbt. 2021. február 1-étől hatályos 70. § (2a) bekezdése alapján is fennállna, a száznolcvan napot meghaladná.

39. A Kbt. 46. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárását – annak előkészítésétől az eljárás alapján kötött szerződés teljesítéséig – írásban köteles dokumentálni, a kommunikációnak a Kbt. 40. § (1) bekezdése szerint az EKR rendszerben meg kell jelennie.

Az előkészítés vonatkozásában a becsült értéken kívül adatok az EKR rendszerben nem fellelhetők, továbbá az EKR rendszer szerint 2019. október 9. napja és 2020. szeptember 9. napja közötti időszakban semmilyen eljárási cselekmény nem történt, az írásbeli összegezés megküldésére 2020. december 11-én került sor, ezáltal az ajánlati kötöttség kiterjesztése több mint egy évvel meghaladta a Kbt. 70. § (2) bekezdése alapján irányadó időtartamot.

39. A fentiek alapján a Döntőbizottság a jelen közbeszerzésre irányadó Kbt. kógens szabályozására tekintettel nem fogadta el az ajánlatkérőnek a jogorvoslati eljárásban benyújtott utólagos jogi és ténybeli érvelését, az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 70. § (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 70. § (1) bekezdésének első mondatát.

40. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva – a fenti indokokra tekintettel - a hivatalbóli kezdeményezés körében a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján állapította meg a jogsértés megtörténtét, és a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja alapján bírságot szabott ki az ajánlatkérővel szemben.

41. A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg, bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

(4) A (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege - a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 10%-a.

(11) A Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

a) a jogsértés súlyát,

b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,

c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,

d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,

e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,

f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

42. A Döntőbizottság a bírság kiszabását az ajánlatkérő bírálati kötelezettségének megsértésére tekintettel indokoltnak tartotta.

A bírság mértékének megállapítása során a Döntőbizottság az eset valamennyi körülményét mérlegelte.

A Döntőbizottság az ajánlatkérő terhére vette figyelembe a közbeszerzés tárgyát, a jogsértés súlyát, hogy alapvető rendelkezéseket védő tételes jogszabályi rendelkezések sérelmét állapította meg az ajánlatkérővel szemben. Az ajánlatkérő terhére mérlegelte, hogy a jogsértés nem reparálható, és figyelemmel volt a fentiekben megállapított mulasztásban megnyilvánuló jogsértés hosszú időtartamára is.

Mérlegelte az ajánlatkérő terhére a közbeszerzés uniós értékhatárt meghaladó magasabb értékét, továbbá azt, hogy vele szemben korábban több esetben, köztük a D.268/6/2018. számú, D.333/14/2019. számú határozataiban jogsértést, illetve jogsértést és bírságot is megállapított.

Az ajánlatkérő javára mérlegelte a jogsértőnek az eljárást segítő együttműködő magatartását, a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt rövidebb időtartamot, továbbá azt, hogy támogatásból megvalósult beszerzésre tekintettel a

jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat

Figyelembe vette azt is, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volta nem volt megállapítható.

A fenti indokok alapján a Döntőbizottság a rendelkező részben meghatározott mértékű bírság kiszabását tartotta indokoltnak.

43. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2), (5) bekezdésén alapul.

44. A Döntőbizottság az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségek viseléséről.

45. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja.

A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdése és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes.

A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2021. április 30.

***Dr. Horváth Éva sk.
a tanács elnöke***

***Gulyás Richárd sk.
közbeszerzési biztos***

***Dr. Peleskey Viktória sk.
közbeszerzési biztos***

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapja:

1. Kezdeményező képviselője (kizárólag elektronikus úton)
2. Ajánlatkérő képviselője (kizárólag elektronikus úton)
3. Innovációs és Technológiai Minisztérium (kizárólag elektronikus úton)
4. Miniszterelnökség (kizárólag elektronikus úton)
5. Közbeszerzési Hatóság Titkárság (kizárólag elektronikus úton)